

OBSAH

Úvod (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc., prof. Ing. A. Polách, CSc.)	5
1. Z dějin chovu ovcí v ČSSR (prof. Ing. A. Polách, CSc., doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	7
2. Súčasný a perspektívny rozvoj chovu oviec (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	19
2.1. Národohospodársky význam oviec	19
2.2. Postavenie chovu oviec z hľadiska svetového trhu	22
2.3. Postavenie chovu oviec v štátoch RVHP	25
2.4. Vývoj chovu oviec v ČSSR a koncepcia jeho ďalšieho rozvoja	28
3. Tvarové vlastnosti z hľadiska úžitkových typov oviec (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	35
3.1. Posudzovanie jednotlivých častí tela z hľadiska utvárania a charakteristiky jednotlivých úžitkových typov	38
3.1.1. Opis telesných vlastností oviec	44
3.1.2. Meranie a váženie oviec	44
3.1.3. Určovanie veku	45
3.2. Posudzovanie úžitkového typu podľa exteriéru, biologických a produkčných vlastností	46
4. Růst a vývin ovcí (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	50
4.1. Vlivy podmiňující růst a vývin	50
4.2. Charakteristika jednotlivých stadií růstu a vývinu	51
4.2.1. Prenatální růst a vývin	51
4.2.2. Postnatální růst a vývin	53
5. Užitkové vlastnosti ovcí (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc., prof. Ing. A. Polách, CSc.)	55
5.1. Produkce vlny (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	55
5.1.1. Morfologická stavba kůže ve vztahu k produkci vlny	55
5.1.2. Histologická a morfologická skladba ovčích vlasů	58
5.1.3. Třídění ovčích vlasů	64
5.1.4. Zakládání vlasových folikulů	65
5.1.5. Potní vlna a její složky	66
5.1.6. Rendement	68
5.1.7. Sortiment vlny, jeho určování a klasifikační stupnice	68

5.1.8.	Fyzikální vlastnosti vlny	75
5.1.9.	Mechanické vlastnosti vlny	78
5.1.10.	Vnitřní stavba rouna	82
5.1.11.	Základní označování vlny na světových a domácích trzích	84
5.1.12.	Vlivy působící na produkci vlny	87
5.1.13.	Získávání, třídění a skladování vlny	89
5.1.14.	Nákup tuzemské potní vlny	92
5.2.	Produkcia mäsa (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	93
5.2.1.	Biologická hodnota a zloženie ovčieho mäsa	96
5.2.2.	Výkrmovosť a jatočná hodnota	102
5.2.3.	Jatočné delenie tela	105
5.2.4.	Vplyvy pôsobiace na množstvo a kvalitu mäsa	111
5.2.5.	Charakteristika mäsovej úžitkovosti domácich plemien rôznych úžitkových typov a hybridných jahniat	113
5.3.	Produkcia mlieka (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	118
5.3.1.	Tvarové a funkčné vlastnosti vemena oviec	118
5.3.2.	Sekrécia mlieka	121
5.3.3.	Vplyvy pôsobiace na mliekovú úžitkovosť	122
5.3.4.	Zmeny v zložení a v produkcii ovčieho mlieka	125
5.3.5.	Laktácia	127
5.3.6.	Dojenie oviec, spracovanie ovčieho mlieka a charakteristika hlavných mliečnych výrobkov	128
5.3.6.1.	Dojenie	128
5.3.6.2.	Spracúvanie ovčieho mlieka a charakteristika mliečnych výrobkov	133
5.4.	Plodnosť oviec (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	137
5.4.1.	Hodnotenie plodnosti	138
5.4.2.	Vplyvy pôsobiace na premenlivosť plodnosti oviec	140
5.4.3.	Charakteristika biologicko-plemenárskych schopností plodnosti bahnie	142
5.4.4.	Regulácia reprodukčného cyklu oviec	144
5.5.	Ovčí kůže (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	146
5.5.1.	Charakteristika ovčích kůží	147
5.5.2.	Porážení ovčí a ošetřování kůží	148
5.5.3.	Využití ovčích kůží na výrobky	150
6.	Plemena ovčí (prof. Ing. A. Polách, CSc., doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	153
6.1.	Původ ovčí a jejich rozdělení podle užitkovosti (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	153
6.1.1.	Zoologické znaky a bionomické vlastnosti ovčí	153
6.1.2.	Původ ovčí	154
6.1.3.	Plemena ovčí a jejich rozdělení	157
6.2.	Významná světová plemena ovčí (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	159
6.2.1.	Plemena v Sovětském svazu	159
6.2.1.1.	Jemnovlnná plemena	159
6.2.1.2.	Polojemnovlnná plemena	160
6.2.1.3.	Hrubovlnná plemena	161
6.2.2.	Plemena ve Velké Británii	162
6.2.2.1.	Dlouhovlnná masná plemena s bílou lesklou vlnou	162
6.2.2.2.	Krátkovlnná masná plemena s bílou lesklou vlnou	163

6.2.3.	Plemena v Austrálii	165
6.2.4.	Plemena na Novém Zélandu	165
6.2.5.	Plemena v USA.	165
6.2.6.	Plemena v PLR	166
6.2.7.	Plemena v MLR	167
6.2.8.	Plemena v BLR	167
6.2.9.	Plemena v RLR	168
6.2.10.	Plemena v Jugoslávii	168
6.2.11.	Plemena v Německu.	169
6.3.	Plemená oviec v ČSSR (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc., prof. Ing. A. Polách, CSc.)	169
6.3.1.	Charakteristika domácích plemien (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc., prof. Ing. A. Polách, CSc.)	170
6.3.1.1.	Jemnovlnové plemená oviec	170
6.3.1.2.	Polojemnovlnové plemená oviec	175
6.3.1.3.	Polohrubovlnové plemená oviec.	179
6.3.1.4.	Hrubovlnové plemená oviec	187
6.3.2.	Plemená oviec importované za účelom realizácie šľachtiteľského a hybridizačného programu (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	188
6.3.2.1.	Jemnovlnové plemená oviec	189
6.3.2.2.	Polojemnovlnové plemená	200
6.3.2.3.	Polohrubovlnové a hrubovlnové plemená	204
7.	Kontrola užítkovosti a dedičnosti oviec (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	206
7.1.	Zásady kontroly užítkovosti oviec	206
7.1.1.	Kontrola užítkovosti I. stupňa	207
7.1.2.	Zásady zisťovania užítkovosti.	208
7.1.3.	Evidencia v kontrole užítkovosti	210
7.1.4.	Charakteristika šľachtiteľských, rozmnožovacích a experimentálnych chovov	210
7.1.5.	Hodnotenie plemenných oviec v kontrole užítkovosti	211
7.1.6.	Zápis bahníc do plemenných kníh	219
7.1.7.	Kontrola užítkovosti II. stupňa	219
7.1.8.	Hodnotenie chovných a užítkových oviec	219
7.2.	Kontrola dedičnosti	221
7.2.1.	Kontrola dedičnosti podľa množstva technicky čistej vlny a živej hmotnosti potomstva v 12 mesiacoch veku	221
7.2.2.	Kontrola dedičnosti podľa dojnosti dcér v prvej laktácii	222
7.2.3.	Kontrola dedičnosti podľa hodnotenia potomstva na staniaciach výkrmovosti a jatočnej hodnoty oviec	223
7.2.3.1.	Hodnotenie výkrmovosti a jatočnej hodnoty oviec pomocou selekčného indexu	224
8.	Plemenáňská práca v chovu ovci (prof. Ing. A. Polách, CSc., doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	226
8.1.	Plemenitba v chovu ovci (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	226
8.1.1.	Způsoby výběru	226
8.1.2.	Věk ovci vhodných na zapouštění	228
8.1.3.	Způsoby zapouštění ovci	229

8.1.4.	Sezónní a mimosezónní zapouštění a vyšší frekvence bahnění ovcí	232
8.1.4.1.	Stimulace říje	233
8.1.5.	Pripárovací plán potenciálních matiek baranov v ŠCH (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	235
8.1.6.	Plemenářské využití inseminace ovcí (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	235
8.1.7.	Příprava na zapouštění a ošetřování březích matek	237
8.2.	Metódy plemenitby (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	238
8.2.1.	Čistokrvná plemenitba	239
8.2.2.	Kříženie	243
8.2.2.1.	Pozmeňovacie kříženie	243
8.2.2.2.	Úžitkové kříženie	248
8.2.3.	Hybridizácia	250
8.3.	Šlachtitelská práca a selekčné programy (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	251
9.	Technika chovu ovcí (prof. Ing. A. Polách, CSc., doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	253
9.1.	Technika chovu ovcí v zimním období (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	253
9.1.1.	Zvláštnosti výživy a krmení ovcí podle jednotlivých kategorií	256
9.1.1.1.	Krmení bahnic	259
9.1.1.2.	Krmení plemenných beranů	262
9.2.	Technika chovu ovcí v letním období (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	262
9.2.1.	Požadavky na ovčí pastviny a jejich charakteristika	263
9.2.2.	Příprava ovcí na pastvu	264
9.2.3.	Pastevní technika ovcí	266
9.2.4.	Využívání pastevních příležitostí	267
9.2.5.	Asanace pastvin	270
9.2.6.	Produkce hnoje a košárování	271
9.3.	Ovčácký pes a jeho použití u stáda (prof. Ing. A. Polách, CSc.)	272
9.3.1.	Výchova a výcvik mladého psa	273
9.3.2.	Ustájení psa	276
9.4.	Technika odchovu jahniat (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	276
9.4.1.	Bahnenie a ošetrovanie matiek a jahniat po obahnení	276
9.4.2.	Význam a špecifičnost cielavedomého odchovu jahniat	278
9.4.3.	Obdobie mledzivovej, mliečnej a kombinovanej výživy	280
9.4.4.	Metódy odchovu jahniat	281
9.4.4.1.	Tradičný — usmernený odchov jahniat	281
9.4.4.2.	Skorý odstav jahniat	283
9.4.4.3.	Veľmi skorý odstav jahniat	284
9.5.	Odchov plemenných jahničiek a barančekov (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	285
9.6.	Výkrm jahniat (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	289
10.	Velkovýrobná technológia v chove oviec (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	294
10.1.	Kategorizácia zvierat vo veľkovýrobných podmienkach	295
10.2.	Modely špecializovaných výrobnotechnologických jednotiek a ich koncentrácia	296
10.3.	Technologické systémy chovu oviec	300
10.4.	Sústava technologických liniek pre rôzne systémy chovu	301
10.4.1.	Technológia kŕmenia a kŕmne linky	302
10.4.2.	Linky na odstraňovanie výkalov	303
10.4.3.	Mechanizácia dojenia a linka na dojenie a spracovanie mlieka	304

10.4.4. Linka na strihanie oviec	306
10.5. Organizácia chovu oviec v kooperačnej jednotke	307
10.6. Stavby, typy ovčiarní a ich vnútorné zariadenie	308
10.6.1. Zásady výstavby prevádzkových objektov	308
10.6.2. Prevádzkovo-dispozičné riešenie technologických systémov ustaj- nenia oviec	309
10.6.3. Stavebno-dispozičné a konštrukčné riešenie ustajňovacích kapacít	311
11. Salašníctvo (doc. Ing. M. Gajdošík, CSc.)	314
11.1. Význam salašného spôsobu chovu, jeho uplatňovanie a organizácia	314
Literatúra	318
Česko-slovenský slovníček	320
Slovensko-český slovníček	324
Register	329